

3. Η ΣΠΑΡΤΗ (σελ. 48)

Οι Δωριείς που κατευθύνθηκαν προς τα νότια της Πελοποννήσου κατέλαβαν τη Λακωνική και ίδρυσαν το ισχυρό κράτος της Σπάρτης. Αργότερα, κατέκτησαν τη Μεσσηνία. Μεγάλος αντίπαλος ήταν και το Άργος.

Επειδή οι Σπαρτιάτες έπρεπε να είναι διαρκώς ετοιμοπόλεμοι, για να αντιμετωπίσουν εξεγέρσεις και επιθέσεις (Λακώνων, Μεσσηνίων και Αργείων), η ζωή στη Σπάρτη άλλαξε. Σιγά-σιγά η πόλη πήρε τη μορφή στρατοπέδου και «κλείστηκε» στον εαυτό της δηλ. το εμπόριο με τις άλλες περιοχές σταμάτησε και οι σχέσεις με άλλες πόλεις περιορίστηκαν.

Κοινωνικές τάξεις

1. Οι **Σπαρτιάτες/ οι όμοιοι**: Κύριες απασχολήσεις τους ήταν τα πολιτικά πράγματα και η πολεμική τέχνη. Είχαν πολιτικά δικαιώματα. Σε αυτούς είχε μοιραστεί η γη της Σπάρτης, αλλά δεν την καλλιεργούσαν οι ίδιοι.
2. Οι **περίοικοι**: Ασχολούνταν με το εμπόριο και κατοικούσαν σε οικισμούς γύρω από τη Σπάρτη.
3. Οι **εἰλωτες**: Οι παλιοί, οι προηγούμενοι κάτοικοι της περιοχής έγιναν δούλοι. Ήταν υποχρεωμένοι να καλλιεργούν τη γη και να παραδίδουν ένα μέρος της παραγωγής στους ιδιοκτήτες του κτήματος. Ο φόβος μιας επανάστασης των δούλων ήταν πάντοτε υπαρκτός και ταλάνιζε (=βασάνιζε) τους Σπαρτιάτες.

Πολιτειακοί Θεσμοί

Το πολίτευμα της Σπάρτης, σύμφωνα με την παράδοση, ήταν έργο του μεγάλου νομοθέτη **Λυκούργου**.

1. Η πόλη είχε δύο **βασίλεις**. Οι βασιλείς ήταν θρησκευτικοί και στρατιωτικοί αρχηγοί.
2. Τη μεγαλύτερη εξουσία στην πόλη είχαν οι **πέντε έφοροι**, υπεύθυνοι για την άμυνα και τις εξωτερικές σχέσεις του κράτους.
3. Η **γερουσία** ήταν ένα συμβούλιο από 28 άτομα που είχαν ηλικία άνω των εξήντα ετών. Κύριο έργο είχε να προετοιμάζει τα θέματα που υποβάλλονταν για έγκριση στην Απέλλα.
4. Η **Απέλλα** ήταν συνέλευση στην οποία συμμετείχαν όλοι οι Σπαρτιάτες που είχαν συμπληρώσει το τριακοστό έτος της ηλικίας τους.

Αγωγή νέων

Ο τρόπος με τον οποίο είχε οργανωθεί η ζωή στη Σπάρτη επηρέασε και την αγωγή των νέων, που έπρεπε να γίνουν ανίκητοι πολεμιστές.

Τα αγόρια από την ηλικία των επτά ετών τα αναλάμβανε η πόλη. Ζούσαν όλα μαζί σε ομάδες, όπου μάθαιναν να υπομένουν τη σκληρή ζωή και τις κακουχίες. Διδάσκονταν ανάγνωση, γραφή, μουσική και χορό.

Με ανάλογο τρόπο εκπαιδεύονταν και τα κορίτσια, τα οποία συμμετείχαν ελεύθερα σε πολλές εκδηλώσεις της πόλης. Έπρεπε και αυτά να αποκτήσουν δυνατό σώμα και να διαπλάσουν ηθικό χαρακτήρα. Έτσι θα μπορούσαν στο μέλλον να γίνουν άξιες μητέρες.

Για πολλά χρόνια η ζωή στη Σπάρτη συνεχίστηκε χωρίς σημαντικές αλλαγές. Οι Σπαρτιάτες, ανδρείοι και υπερήφανοι, άφησαν ένα υπόδειγμα γενναιότητας μοναδικό στον κόσμο.